

377

OZNÁMENIE

Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky

Ministerstvo zahraničných vecí Slovenskej republiky oznamuje, že 30. mája 2001 bola v Sofii podpísaná Zmluva medzi Slovenskou republikou a Bulharskou republikou o sociálnom zabezpečení.

Národná rada Slovenskej republiky so zmluvou vyslovila súhlas svojím uznesením č. 1874 z 5. februára 2002 a súčasne rozhodla, že ide o zmluvu podľa článku 7 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky, ktorá má prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky. Prezident Slovenskej republiky ju ratifikoval 28. februára 2002. Ratifikačné listiny boli vymenené v Bratislave 18. apríla 2002.

Zmluva nadobudla platnosť 1. júla 2002 na základe článku 32 ods. 2.

Dňom nadobudnutia platnosti tejto zmluvy sa končí vo vzťahu medzi zmluvnými štátmi platnosť Dohovoru medzi Československou republikou a Bulharskou ľudovou republikou o spolupráci na poli sociálnej politiky z 25. januára 1957, Dohoda medzi Československou republikou a Bulharskou ľudovou republikou o zmene Dohovoru medzi Československou republikou a Bulharskou ľudovou republikou o spolupráci na poli sociálnej politiky z 25. januára 1957, podpísanou 27. marca 1972, a Zmluva medzi Československou socialistickou republikou a Bulharskou ľudovou republikou, ktorou sa mení Dohovor medzi Československou socialistickou republikou a Bulharskou ľudovou republikou o spolupráci na poli sociálnej politiky z 25. januára 1957 v znení Dohody o jeho zmene z 27. marca 1972, podpísanou 24. apríla 1986.

ZMLUVA

medzi Slovenskou republikou a Bulharskou republikou
o sociálnom zabezpečení

Slovenská republika a Bulharská republika (ďalej len „zmluvné štáty“),

vedené želaním upraviť vzájomné vzťahy medzi obidvoma štátmi v oblasti sociálneho zabezpečenia,

dohodli sa takto:

PRVÁ ČASŤ
VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

Článok 1

(1) Na účely tejto zmluvy nasledujúce pojmy znamenajú:

1. „územie“ – vo vzťahu k Slovenskej republike územie Slovenskej republiky, vo vzťahu k Bulharskej republike územie Bulharskej republiky,
2. „občan“ – vo vzťahu k Slovenskej republike štátneho občana Slovenskej republiky, vo vzťahu k Bulharskej republike občana Bulharskej republiky podľa Ústavy Bulharskej republiky,
3. „právne predpisy“ – zákony a iné právne predpisy týkajúce sa oblasti sociálneho zabezpečenia uvedené v článku 2 tejto zmluvy,
4. „príslušný úrad“ – vo vzťahu k Slovenskej republike Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slo-

venskej republiky, vo vzťahu k Bulharskej republike Ministerstvo práce a sociálnej politiky alebo iný orgán, v ktorého kompetencii sú oblasti sociálneho zabezpečenia upravené touto zmluvou,

5. „nositeľ“ – inštitúciu, ktorá je zodpovedná za vykonávanie právnych predpisov v rozsahu uvedenom v článku 2 tejto zmluvy,
6. „trvalý pobyt“ – trvalý alebo dlhodobý pobyt,
7. „oprávnená osoba“ – občana jedného zo zmluvných štátov alebo každú osobu bez občianstva podľa Dohovoru o právnom postavení osôb bez štátnej príslušnosti z 28. septembra 1954 vrátane utečencov v zmysle Dohovoru o právnom postavení utečencov z 28. júla 1951 a Protokolu týkajúceho sa právneho postavenia utečencov z 31. 1. 1967, ktorí získali nárok, majú nárok alebo budú mať nárok na dávky v čase pobytu na území zmluvných štátov v súlade s touto zmluvou,
8. „zamestnanec“ – zamestnanú osobu, samostatne zárobkovo činnú osobu alebo osobu, ktorá sa za takú považuje podľa právnych predpisov zmluvného štátu,
9. „rodinný príslušník“ – osobu, ktorá sa za takú považuje podľa právnych predpisov každého zo zmluvných štátov,
10. „doby poistenia“ – dobu platenia poistného, dobu

zamestnania alebo dobu na ich roveň postavenú, ktorá sa za takú považuje podľa právnych predpisov jedného zo zmluvných štátov,

11. „dávký“ – všetky peňažné dávky a dôchodky vrátane všetkých ich častí, zvýšení a doplatky poskytované v súlade s právnymi predpismi uvedenými v článku 2 tejto zmluvy.

(2) Ostatné pojmy v tejto zmluve majú význam, ktorý im patrí podľa právnych predpisov oboch zmluvných štátov.

Článok 2

(1) Táto zmluva sa vzťahuje:

1. v Slovenskej republike na právne predpisy o Sociálnej poisťovni a právne predpisy, ktoré upravujú dávky dôchodkového zabezpečenia a nemocenského poistenia v rozsahu:
 - 1.1 starobný dôchodok,
 - 1.2 invalidný dôchodok,
 - 1.3 čiastočný invalidný dôchodok,
 - 1.4 vdovský dôchodok,
 - 1.5 vdovecký dôchodok,
 - 1.6 sirotský dôchodok,
 - 1.7 nemocenské,
 - 1.8 podpora pri ošetrovaní člena rodiny,
 - 1.9 vyrovnávací príspevok v tehotenstve a materstve,
 - 1.10 peňažná pomoc v materstve,
2. v Bulharskej republike na právne predpisy upravujúce peňažné dávky:
 - 2.1 pri dočasnej práceneschopnosti a materstve,
 - 2.2 pri invalidite,
 - 2.3 pri starobnom dôchodku za odpracované roky a dosiahnutý vek,
 - 2.4 pri pozostalostnom,
 - 2.5 pri pracovnom úraze a chorobe z povolania.

(2) Táto zmluva sa vzťahuje aj na právne predpisy meniace alebo dopĺňujúce právne predpisy uvedené v odseku 1. Táto zmluva sa nevzťahuje na právne predpisy, ktoré zavádzajú nové odvetvia sociálneho zabezpečenia, ak sa príslušné úrady nedohodnú inak.

(3) Touto zmluvou nie sú dotknuté záväzky zmluvných štátov, ktoré im vyplývajú z iných medzinárodných zmlúv týkajúcich sa sociálneho zabezpečenia, uzavretých s tretími štátmi.

Článok 3

Táto zmluva sa vzťahuje na:

1. oprávnené osoby, na ktoré sa vzťahujú alebo sa vzťahovali právne predpisy jedného alebo oboch zmluvných štátov,
2. iné osoby, ak tie odvodzujú svoje práva od práv osôb uvedených v bode 1.

Článok 4

Ak táto zmluva neustanovuje inak, pri uplatňovaní právnych predpisov jedného zmluvného štátu sú ob-

čania tohto zmluvného štátu rovní s občanmi druhého zmluvného štátu.

Článok 5

Ak táto zmluva neustanovuje inak, nesmú byť dávky krátené, menené, pozastavené alebo odňaté z dôvodu, že oprávnená osoba má trvalý pobyt na území druhého zmluvného štátu.

DRUHÁ ČASŤ UPLATŇOVANIE PRÁVNÝCH PREDPISOV

Článok 6

Ak články 7 a 8 tejto zmluvy neustanovujú inak, na zamestnancov sa vzťahujú právne predpisy toho zmluvného štátu, na ktorého území vykonávajú zárobkovú činnosť.

Článok 7

(1) Ak zamestnanca vyslal zamestnávateľ so sídlom na území jedného zmluvného štátu vykonávať prácu na územie druhého zmluvného štátu, vzťahujú sa naňho do konca 24. kalendárneho mesiaca odo dňa vyslania právne predpisy prvého zmluvného štátu.

(2) Ak zamestnanca dopravnej (prepravnej) spoločnosti vykonávajúcej medzinárodnú dopravnú činnosť vyslal zamestnávateľ so sídlom na území jedného zmluvného štátu na územie druhého zmluvného štátu, vzťahujú sa naňho právne predpisy prvého zmluvného štátu.

(3) Štátni zamestnanci a osoby im na roveň postavené, ktoré jeden zmluvný štát vyslal na územie druhého zmluvného štátu, podliehajú právnym predpisom vysielajúceho štátu.

(4) Členovia posádky námornej lode, ako aj iné osoby zamestnané na palube námornej lode podliehajú právnym predpisom toho zmluvného štátu, pod ktorého vlajkou loď pláva.

Článok 8

Na členov diplomatického personálu a konzulárnych úradníkov, ako aj na súkromné služobné osoby zamestnané u nich sa vzťahuje Viedenský dohovor o diplomatických stykoch z 18. apríla 1961 a Viedenský dohovor o konzulárnych stykoch z 24. apríla 1963.

Článok 9

Na základe spoločnej žiadosti zamestnanca a jeho zamestnávateľa alebo samostatne zárobkovo činné osoby môžu sa príslušné úrady oboch zmluvných štátov dohodnúť na výnimkách z článkov 6 až 8 tejto zmluvy.

TRETIA ČASŤ OSOBITNÉ USTANOVENIA

PRVÁ HLAVA CHOROBA A MATERSTVO

Článok 10

Ak na vznik, trvanie alebo obnovenie nároku na dávky podľa právnych predpisov jedného zo zmluvných štátov je potrebná určitá doba poistenia, nositeľ do tejto doby započíta v potrebnom rozsahu aj doby poistenia získané podľa právnych predpisov druhého zmluvného štátu. Ak sa doby poistenia získané podľa právnych predpisov obidvoch zmluvných štátov navzájom kryjú, započítajú sa len raz.

DRUHÁ HLAVA INVALIDITA, STAROBA, SMRŤ

PRVÝ DIEL VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

Článok 11

Ak podľa právnych predpisov jedného zmluvného štátu na vznik, trvanie alebo obnovenie nároku na dávky sú potrebné určité doby poistenia, musí nositeľ tohto zmluvného štátu v prípade potreby prihliadať aj na doby poistenia získané podľa právnych predpisov druhého zmluvného štátu tak, ako keby to boli doby poistenia získané podľa právnych predpisov prvého zmluvného štátu.

Článok 12

Ak sú splnené podmienky vzniku nároku na dávky podľa právnych predpisov jedného zmluvného štátu aj bez ohľadu na doby poistenia získané podľa právnych predpisov druhého zmluvného štátu, nositeľ prvého zmluvného štátu prizná dávky len na základe dôb poistenia získaných podľa právnych predpisov tohto zmluvného štátu.

Článok 13

(1) Ak doba poistenia získaná podľa právnych predpisov jedného zmluvného štátu je kratšia ako 12 mesiacov a ak z tohto dôvodu nevznikne nárok na dávku, nositeľ druhého zmluvného štátu prihliada na túto dobu tak, ako by išlo o dobu poistenia získanú podľa právnych predpisov jeho zmluvného štátu.

(2) Ak doby poistenia získané podľa právnych predpisov obidvoch zmluvných štátov sú kratšie ako 12 mesiacov a nárok na dávku nevzniká ani v jednom zo zmluvných štátov, započíta tieto doby poistenia nositeľ toho zmluvného štátu, podľa ktorého právnych predpisov by pri sčítaní týchto dôb bola splnená po-

trebná doba poistenia. Ak týmto spôsobom bola splnená podmienka vzniku nároku na dávky podľa právnych predpisov obidvoch zmluvných štátov, všetky doby poistenia započíta len nositeľ toho zmluvného štátu, na ktorého území má oprávnená osoba trvalý pobyt.

DRUHÝ DIEL

UPLATŇOVANIE PRÁVNÝCH PREDPISOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Článok 14

(1) Ak nárok na dávku podľa článku 12 tejto zmluvy nevznikne, doby poistenia, ktoré získala oprávnená osoba podľa právnych predpisov obidvoch zmluvných štátov, na účely vzniku nároku na dávku sa spočítajú, ak sa nekryjú. Na doby poistenia získané podľa právnych predpisov druhého zmluvného štátu nositeľ prvého zmluvného štátu neprihliada, ak počas takejto doby boli získané aj doby poistenia podľa právnych predpisov jeho zmluvného štátu. Hodnotenie dôb poistenia sa riadi právnymi predpismi toho zmluvného štátu, podľa ktorého právnych predpisov boli získané.

(2) Ak vznikol nárok na dávku podľa odseku 1 tohto článku, jej výška sa určuje takto:

1. nositeľ v Slovenskej republike vypočíta plnú teoretickú výšku dávky hodnotením dôb poistenia získaných podľa právnych predpisov obidvoch zmluvných štátov,
2. na základe takto určenej výšky dávky prizná nositeľ v Slovenskej republike dávku vo výške zodpovedajúcej pomeru medzi dĺžkou doby poistenia zhodnotenou podľa právnych predpisov jeho zmluvného štátu a celkovou dobou poistenia získanou podľa právnych predpisov obidvoch zmluvných štátov.

(3) Priemerný mesačný zárobok potrebný na určenie výšky dávky podľa právnych predpisov Slovenskej republiky sa vypočíta len zo zárobkov získaných na území Slovenskej republiky.

(4) Ak doby poistenia, na ktoré sa pri výpočte dávky prihliada podľa právnych predpisov Slovenskej republiky, nedosiahnu spolu 12 mesiacov, postupuje sa podľa článku 13 ods. 1 alebo 2 tejto zmluvy.

Článok 15

Ak vznikne nárok na dávku podľa článku 14 ods. 1 tejto zmluvy a nositeľ môže jej sumu vypočítať len z doby poistenia získanej podľa právnych predpisov Slovenskej republiky, nepoužijú sa ustanovenia článku 14 ods. 2 tejto zmluvy.

Článok 16

Ak sa poberateľovi dávky z dôchodkového zabezpečenia Slovenskej republiky vyplácajú súčasne aj dávky iného druhu z dôchodkového zabezpečenia Bulharskej

republiky, úprava výšky dávky vyplácanej z dôchodkového zabezpečenia Slovenskej republiky sa z tohto dôvodu nevykoná.

TRETÍ DIEĽ

ÚPLATŇOVANIE PRÁVNÝCH PREDPISOV BULHARSKEJ REPUBLIKY

Článok 17

(1) Ak osobe vzniká nárok na dávku podľa ustanovení článku 12 tejto zmluvy, výška dávky sa vymeriava len podľa bulharských právnych predpisov o dobách poistenia získaných v Bulharskej republike.

(2) Ak doby poistenia získané v Bulharskej republike sú nedostačujúce na vznik nároku na dávku, bulharský nositeľ zohľadní aj doby poistenia získané na území Slovenskej republiky v rozsahu potrebnom na hodnotenie nároku na dôchodok za podmienky, že sa tieto doby nekryjú.

(3) Výška dôchodku za odpracované roky získané v Bulharsku sa vymeriava podľa bulharských právnych predpisov.

Článok 18

Sociálne, občiansko-invalidné dôchodky, vojensko-invalidné dôchodky a dôchodky za osobitné zásluhy nie sú zahrnuté v rozsahu tejto zmluvy.

TRETIA HLAVA

PRACOVNÝ ÚRAZ A CHOROBA Z POVOLANIA

Článok 19

Dávky v prípade pracovného úrazu alebo choroby z povolania poskytuje nositeľ toho zmluvného štátu, ktorého právnym predpisom podliehala osoba v čase vzniku pracovného úrazu alebo počas vykonávania činnosti, v dôsledku ktorej vznikla choroba z povolania.

Článok 20

Ak si oprávnená osoba, ktorej boli priznané alebo sú priznané dávky z dôvodu choroby z povolania nositeľom jedného zmluvného štátu, nárokuje dávky z dôvodu choroby z povolania od nositeľa druhého zmluvného štátu z dôvodu zhoršeného zdravotného stavu v dôsledku obnovenia pracovnej činnosti v podmienkach škodlivých pre zdravie podľa právnych predpisov toho zmluvného štátu, potom:

1. dávky aj naďalej poskytuje nositeľ prvého zmluvného štátu podľa jeho právnych predpisov bez ohľadu na zhoršenie zdravotného stavu oprávnenej osoby;
2. nositeľ druhého zmluvného štátu poskytne dávku vo výške rozdielu medzi dávkou, ktorá prináleží oprávnenej osobe po zhoršení jej zdravotného sta-

vu, a dávkou, ktorú by bol nositeľ povinný poskytnúť podľa právnych predpisov druhého zmluvného štátu pred zhoršením zdravotného stavu osoby.

ŠTVRTÁ ČASŤ

OSOBITNÉ USTANOVENIA

Článok 21

(1) Príslušné úrady zmluvných štátov zabezpečia nevyhnutné opatrenia na vykonávanie tejto zmluvy.

(2) Príslušné úrady:

1. vypracujú Vykonávaciu dohodu na aplikáciu tejto zmluvy;
2. budú sa navzájom informovať o zmenách právnych predpisov;
3. určia kontaktné miesta na uľahčenie vykonávania tejto zmluvy.

Článok 22

(1) Príslušné úrady a nositelia zmluvných štátov si budú navzájom pomáhať pri vykonávaní tejto zmluvy a budú postupovať tak ako pri vykonávaní vnútroštátnych právnych predpisov. Poskytnutá pomoc bude bezplatná.

(2) O invalidite alebo čiastočnej invalidite rozhoduje nositeľ toho zmluvného štátu, ktorý bude poskytovať dávky, pričom zohľadňuje údaje a lekársku správu zaslanú nositeľom druhého zmluvného štátu.

(3) Lekárske vyšetrenia požadované právnymi predpismi jedného zmluvného štátu, týkajúce sa osoby, ktorá má trvalý pobyt na území druhého zmluvného štátu, budú sa vykonávať bez vzájomného uhrádzania na žiadosť prvého nositeľa a na náklady zmluvného štátu, na ktorého území má občan trvalý pobyt.

Článok 23

(1) Oslobodenie od poplatkov alebo zníženie poplatkov za potvrdenia a iné doklady určené právnymi predpismi jedného zmluvného štátu, ktoré je potrebné predložiť pri vykonávaní týchto právnych predpisov, vzťahuje sa aj na potvrdenia a iné doklady predkladané pri vykonávaní tejto zmluvy alebo požadované podľa právnych predpisov druhého zmluvného štátu.

(2) Potvrdenia a iné doklady, ktoré sa predkladajú pri vykonávaní tejto zmluvy, nepodliehajú overeniu diplomatickými alebo konzulárnymi úradmi.

(3) Akékoľvek doklady, ktoré vydávajú príslušné úrady a nositelia jedného zmluvného štátu pri vykonávaní tejto zmluvy, považujú sa za platné pre príslušné úrady a nositeľov druhého zmluvného štátu.

Článok 24

(1) Príslušné úrady a nositelia jedného zmluvného

štátu nemôžu odmietnuť prijatie písomných dokladov z dôvodu ich vyhotovenia v úradnom jazyku druhého zmluvného štátu.

(2) Príslušné úrady a nositelia môžu pri vykonávaní tejto zmluvy nadväzovať priame kontakty medzi sebou i so zúčastnenými stranami a ich splnomocnencami vo svojich štátnych jazykoch.

Článok 25

(1) Žiadosti, vyhlásenia alebo opravné prostriedky, ktoré je potrebné predložiť podľa právnych predpisov jedného zmluvného štátu v určenej lehote príslušnému úradu alebo nositeľovi tohto zmluvného štátu, považujú sa za včas podané, ak boli v tejto lehote podané príslušnému úradu alebo nositeľovi druhého zmluvného štátu.

(2) Žiadosť o dávky podaná podľa právnych predpisov jedného zmluvného štátu sa považuje za žiadosť o príslušné dávky podanú podľa právnych predpisov druhého zmluvného štátu.

Článok 26

Suma dávok, ktorú je príslušný nositeľ povinný vyplatiť pre oprávnenú osobu s trvalým pobytom na území druhého zmluvného štátu, vyjadruje sa v peňažnej mene toho zmluvného štátu, ktorý bude povinný dávku vyplácať.

Článok 27

Prevody platieb na územie druhého zmluvného štátu vyplývajúce z vykonávania tejto zmluvy sa budú uskutočňovať s oslobodzujúcim účinkom vo voľne zameneľnej mene.

Článok 28

(1) Spory týkajúce sa výkladu alebo vykonávania tejto zmluvy vyriešia príslušné úrady zmluvných štátov vzájomnou dohodou.

(2) Ak prípadný spor nebude možné urovnať týmto spôsobom, možno ho na požiadanie jedného alebo oboch zmluvných štátov predložiť rozhodcovskému súdu, ktorého zloženie a konanie sa dohodne medzi zmluvnými štátmi.

PIATA ČASŤ

PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 29

(1) Táto zmluva nezakladá žiaden nárok na dávky za dobu pred nadobudnutím jej platnosti.

(2) Táto zmluva sa vzťahuje aj na nárok zo zabezpečenia, ktorý vznikol pred nadobudnutím jej platnosti.

(3) Na získanie nároku na dávky podľa tejto zmluvy sa budú zohľadňovať aj doby poistenia získané pred nadobudnutím jej platnosti.

Článok 30

(1) Dôchodky, ktoré boli stanovené podľa Dohovoru medzi Československou republikou a Bulharskou ľudovou republikou o spolupráci na poli sociálnej politiky z 25.1.1957 v znení neskorších zmien, z úradnej moci sa jednorazovo prepočítajú v súlade s touto zmluvou do jedného roka po nadobudnutí jej platnosti.

(2) Ak súčet dávok stanovených podľa tejto zmluvy a odseku 1 tohto článku je nižší ako dávka, ktorá patrí podľa Dohovoru medzi Československou republikou a Bulharskou ľudovou republikou o spolupráci na poli sociálnej politiky z 25.1.1957 v znení neskorších zmien, nositeľ príslušný podľa trvalého pobytu oprávnenej osoby zvýši dávku o sumu rovnajúcu sa rozdielu medzi sumou dávky, ktorá patrí podľa Dohovoru medzi Československou republikou a Bulharskou ľudovou republikou o spolupráci na poli sociálnej politiky z 25.1.1957 v znení neskorších zmien, a súčtom dávok priznaných podľa tejto zmluvy.

Článok 31

Žiadostiam týkajúcim sa predchádzajúcich nárokov zo zabezpečenia podľa článku 29 ods. 2 tejto zmluvy sa vyhovie. Lehoty, v ktorých možno uplatniť nároky vyplývajúce z predchádzajúcich dôb poistenia, a lehoty určené právnymi predpismi zmluvných štátov začnú plynúť najskôr odo dňa nadobudnutia platnosti tejto zmluvy.

Článok 32

(1) Táto zmluva podlieha ratifikácii. Ratifikačné listiny budú vymenené v Bratislave.

(2) Táto zmluva nadobudne platnosť prvým dňom tretieho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom boli vymenené ratifikačné listiny.

(3) Dňom nadobudnutia platnosti tejto zmluvy sa končí vo vzťahu medzi zmluvnými štátmi platnosť Dohovoru medzi Československou republikou a Bulharskou ľudovou republikou o spolupráci na poli sociálnej politiky z 25. 1. 1957, Dohoda medzi Československou republikou a Bulharskou ľudovou republikou o zmene Dohovoru medzi Československou republikou a Bulharskou ľudovou republikou o spolupráci na poli sociálnej politiky z 25. 1. 1957, podpísanou 27. 3. 1972, a Zmluva medzi Československou socialistickou republikou a Bulharskou ľudovou republikou, ktorou sa mení Dohovor medzi Československou socialistickou republikou a Bulharskou ľudovou republikou o spolupráci na poli sociálnej politiky z 25. 1. 1957

v znení Dohody o jeho zmene z 27. 3. 1972, podpísanou 24. 4. 1986.

Článok 33

(1) Táto zmluva sa uzaviera na neurčitú dobu. Každý zo zmluvných štátov môže zmluvu písomne vypovedať. Výpovedná lehota je šesť mesiacov a začína plynúť odo

dňa doručenia písomného oznámenia o výpovedi druhému zmluvnému štátu.

(2) V prípade vypovedania tejto zmluvy nároky nadobudnuté v súlade s jej ustanoveniami ostávajú zachované.

Dané v Sofii 30. mája 2001 v dvoch pôvodných vyhotoveniach, každé v slovenskom a bulharskom jazyku, pričom obe znenia majú rovnakú platnosť.

Za Slovenskú republiku:

Peter Magvaši v. r.

Za Bulharskú republiku:

Ivan Nejkov v. r.